

ΗΜΕΡΙΔΑ ΙΟΜ

ΑΘΗΝΑ, 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2010

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΕΤΤ κ. ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΝΕΛΛΟΥ

Λ. ΚΑΝΕΛΛΟΣ: Κύριοι Υπουργοί, κύριε Πρόεδρε του ΙΟΜ, κυρίες και κύριοι, με μεγάλη χαρά βρίσκομαι εδώ μαζί σας, εκπροσωπώντας την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), Ανεξάρτητη Αρχή, η οποία εποπτεύει, όπως γνωρίζετε, τις αγορές των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών. Αντικείμενο της παρέμβασής μας είναι να εκθέσουμε και τις δικές μας προτάσεις προς την Πολιτεία, προκειμένου να επιταχυνθεί η μετάβαση της χώρας μας προς την επίγεια ψηφιακή τηλεόραση.

Θεωρούμε ότι η σημερινή ημερίδα είναι σημαντική και επίκαιρη σε ότι αφορά την ευαισθητοποίηση όλων των φορέων για το μεγάλο στοίχημα της χώρας μας, που είναι η έγκαιρη και ομαλή μετάβαση στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση. Είναι σημαντική, γιατί η μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση χαρακτηρίζεται ως η σημαντικότερη αλλαγή στο χάρτη των ηλεκτρονικών επικοινωνιών τα τελευταία χρόνια αφού καθιστά παρελθόν την αναλογική τηλεόραση και μας οδηγεί σε ένα νέο και δυναμικό περιβάλλον ψηφιακής ευρυεκπομπής.

Η ημερίδα είναι επίσης επίκαιρη, διότι υπάρχουν δύο ορόσημα τα οποία θα πρέπει να ικανοποιήσουμε. Πρόκειται αφενός για το ευρωπαϊκό ορόσημο του Δεκεμβρίου του έτους 2012 και αφετέρου για το διεθνές ορόσημο του έτους 2015 που θέτει η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU). Ενόψει των ενεργειών που πρέπει έγκαιρα να ολοκληρωθούν, οι προθεσμίες αυτές είναι κατά την άποψή μας ασφυκτικές και δεν μας αφήνουν κανένα περιθώριο για αδράνεια και εφησυχασμό.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το νομοθετικό πλαίσιο της μετάβασης, όπως περιγράφεται στο νόμο 3592/2007, είναι πλήρες. Πλην όμως, οι υπάρχουσες ρυθμίσεις έχουν κατά την άποψή μας αρκετές ιδιορρυθμίες οι οποίες μας οδηγούν σε σημαντικές αρρυθμίες.

Ειδικότερα, όπως πολύ εναργώς ο κ. Χυτήρης επισήμανε, πρόκειται για ένα νομοθετικό πλαίσιο το οποίο περιέχει πολύπλοκες και

γραφειοκρατικές διαδικασίες. Αυτό προϋποθέτει, για την ολοκλήρωση της μετάβασης, την έκδοση μιας σειράς νομοθετικών πράξεων, προεδρικού διατάγματος για τις άδειες τηλεοπτικού προγράμματος και τις άδειες χρήσης συχνότητας, την ΚΥΑ για τον καθορισμό του οριστικού χάρτη συχνοτήτων, την Υπουργική Απόφαση για τον καθορισμό των αδειών, την ΚΥΑ για την καταβολή του οικονομικού ανταλλάγματος, τη διαγωνιστική διαδικασία, τον ορισμό πάρκων κεραιών, τους κανονισμούς λειτουργίας των πάρκων και ούτω καθεξής.

Με το ρυθμό παραγωγής του νομοθετικού έργου στην Ελλάδα αντιλαμβάνεστε ότι αυτή η διαδικασία είναι αδύνατο να ολοκληρωθεί μέσα στα ασφυκτικά χρονικά πλαίσια που θέτουν οι διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας. Άρα υπάρχει ζωτική ανάγκη να επιταχυνθεί η σημερινή διαδικασία, η οποία στην παρούσα μορφή της ενέχει, κατά τη γνώμη της ΕΕΤΤ, σημαντικούς κινδύνους. Θα μου επιτρέψετε να τους απαριθμήσω εν συντομία:

Πρώτος κίνδυνος είναι να εγκλωβιστούμε σε μια κατάσταση όπου δεν θα υπάρξει τελικό στάδιο, αλλά το μεταβατικό στάδιο θα διαιωνισθεί καθιστάμενο *de facto* τελικό στάδιο. Με άλλα λόγια, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να βιώσουμε ένα «νέο 1990» της αναλογικής εποχής και για στην επίγεια ψηφιακή τηλεόραση.

Ένας δεύτερος κίνδυνος πολύ σημαντικός, είναι να σπαταληθεί πολύτιμο φάσμα, σπάνιος εθνικός πόρος, ο οποίος έχει οικονομική αξία και ο οποίος μπορεί να διατεθεί στην αγορά έναντι οικονομικού ανταλλάγματος. Η ψηφιακή τηλεόραση, όπως γνωρίζετε, δίνει τη δυνατότητα σε κάθε δίαυλο συχνοτήτων να μεταφέρει, χάρη στην τεχνική της πολυπλεξίας, τέσσερα αναλογικά τηλεοπτικά προγράμματα, που θα γίνουν αύριο έξι και μεθαύριο οκτώ. Συνεπώς, για την επωφελή αξιοποίηση του φάσματος, πρέπει κάθε δίαυλος συχνοτήτων να είναι πλήρης, δηλαδή να μεταφέρει το σύνολο των τηλεοπτικών προγραμμάτων που του επιτρέπει εκάστοτε η τεχνολογία.

Τρίτος κίνδυνος είναι να περιπέσουμε, αν δεν απλοποιήσουμε τη σημερινή διαδικασία, σε ένα «ψηφιακό αλαλούμ», όπου κάποιοι θα εκπέμπουν ψηφιακά, κυρίως οι μεγάλοι πάροχοι πανελλαδικής εμβέλειας, ενώ κάποιοι θα συνεχίσουν να εκπέμπουν αναλογικά, κυρίως οι μικροί περιφερειακοί σταθμοί, οι οποίοι δεν θα έχουν την οικονομική δυνατότητα να επενδύσουν στη νέα ψηφιακή τεχνολογία.

Σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές, η Ελλάδα δεν έχει άλλη επιλογή, παρά να ακολουθήσει τα ισχύοντα στη λοιπή Ευρώπη. Ήδη 21 χώρες έχουν περάσει ή ολοκληρώνουν άμεσα την μετάβαση, εγκαταλείποντας οριστικά την αναλογική τηλεόραση περνώντας σε πλήρως ψηφιακή μετάδοση. Από το νέο έτος 2011, και άλλες χώρες ετοιμάζονται προς αυτή την κατεύθυνση, όπως η Σλοβενία και η Κροατία δηλαδή χώρες που βρίσκονται τουλάχιστον στην ίδια αν όχι σε χειρότερη οικονομική κατάσταση από την Ελλάδα.

Στο σημείο αυτό θέλω να επισημάνω μια πραγματικότητα την οποία η οπτικοακουστική βιομηχανία μας στην Ελλάδα ίσως δεν έχει πλήρως αντιληφθεί : η παραδοσιακή καθετοποιημένη δομή, όπου κάποιος διέθετε τα πάντα, ήτοι το περιεχόμενο, τον δικτυακό εξοπλισμό μετάδοσης και ενδεχομένως ήλεγχε τις τερματικές συσκευές-δέκτες, με τις οποίες φθάνει το περιεχόμενο στον τελικό καταναλωτή, έχει διαρραγεί, έχει ανατραπεί από την δυναμική είσοδο στο προσκήνιο των νέων μέσων. Τα καινούργια επιχειρηματικά μοντέλα που αναδεικνύονται παγκόσμια, μέσα από τη διάδοση του ευρυζωνικού Διαδικτύου, επιβάλλουν μια διαφορετική προσέγγιση από τη βιομηχανία περιεχομένου. Προς τεκμηρίωση του παραπάνω ισχυρισμού, θα σας αναφέρω κάποια παραδείγματα:

Οι μεγαλύτεροι εν δυνάμει ανταγωνιστές των ψηφιακών καναλιών δεν διαθέτουν δικό τους δίκτυο. Αναφέρομαι στο Google, στο Youtube, στο Facebook, σε μια σειρά εφαρμογών διαδικτυακής τηλεόρασης, διακίνησης περιεχομένου τύπου βίντεο κατά παραγγελία (video-on demand) και ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, που εκπέμπουν περιεχόμενο σε παγκόσμια κλίμακα αποκλειστικά μέσω Διαδικτύου. Κατά συνέπεια, το μήνυμα για τη δική μας βιομηχανία είναι ότι τα νέα δίκτυα δεν είναι ανταγωνιστές τους. Εάν αξιοποιηθούν σωστά με τις κατάλληλες συνέργειες, θα είναι συμπληρωματικά κανάλια διανομής και εν δυνάμει συνεργάτες τους. Είναι προφανές ότι το ίδιο περιεχόμενο, ειδησεογραφικό, εκπαιδευτικό, ψυχαγωγικό, το οποίο αποτελεί την σπανιότερη αξία σήμερα στην αγορά, μπορεί να διακινηθεί με διαφορετικό τρόπο σε κάθε δίκτυο, τηλεοπτικό, διαδίκτυο, κινητό, δορυφορικό ή άλλο. Μπορεί να προσαρμοστεί και να προωθηθεί σε διάφορες ομάδες χρηστών, ανάλογα με τις προτιμήσεις και τις ιδιαιτερότητές τους αποδίδοντας έσοδα από τη χρήση και την στοχευμένη

διαφήμιση. Τα παραδοσιακά κανάλια διαθέτουν ήδη και μια διαδικτυακή έκδοση του περιεχομένου, όπως και οι εφημερίδες δημιουργούν ηλεκτρονικά περίπτερα, ήτοι κοινές πλατφόρμες ανάγνωσης.

Σήμερα ένα βίντεο μπορεί να προβληθεί μέσω ενός τηλεοπτικού δέκτη, μπορεί μέσω άλλων διαδικασιών συμπίεσης να μεταδοθεί μέσω ενός κινητού τηλεφώνου, ή να ανέβει στο Youtube και έτσι ο καταναλωτής μπορεί να γίνει παραγωγός. Ζούμε ήδη την εποχή του «παραγωγού - χρήστη» με όλες τις εντεύθεν επιπτώσεις στο παραδοσιακό πρότυπο διανομής του περιεχομένου.

Με άλλα λόγια, η νέα ψηφιακή οικονομία που αναδύεται παρέχει τη δυνατότητα να υπάρξει μια διαδραστική, μια αναδραστική σχέση μεταξύ του καταναλωτή και του περιεχομένου, και απαιτεί την ταχεία προσαρμογή της βιομηχανίας στη νέα πραγματικότητα. Τα παραπάνω παραδείγματα αποδεικνύουν ότι σήμερα, από την εποχή του broadcasting, δηλαδή της μετάδοσης από ένα σημείο εκπομπής προς όλους, περνάμε στο narrowcasting, δηλαδή στη μετάδοση κατά παραγγελία ή έναντι συνδρομής από σημείο προς συγκεκριμένα σημεία, ήτοι σε κλειστές ομάδες χρηστών ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους.

Προς αξιοποίηση της νέας αυτής πραγματικότητας, η ΕΕΤΤ διατύπωσε συγκεκριμένες προτάσεις προς την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, που βλέπουμε με μεγάλη χαρά να υιοθετούνται, ως εξής: προτείναμε λοιπόν να υπάρξει ένας Οδικός Χάρτης με συγκεκριμένες δράσεις και ορόσημα, που θα διευκολύνουν τη μετάβαση στην ψηφιακή τηλεόραση εντός του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος. Η πρότασή μας βασίζεται στη σαφή διάκριση παρόχου δικτύου και παρόχου περιεχομένου που αποτυπώνεται μεν στον υπάρχοντα νόμο χωρίς, όμως, στην ουσία να εκμεταλλευόμαστε τα πλεονεκτήματά της.

Ειδικότερα, το τμήμα του ραδιοφάσματος στο οποίο θα λειτουργήσει η ελεύθερη τηλεόραση, προτείνουμε να εκχωρηθεί μέσω ενός πλειοδοτικού διαγωνισμού σε έναν ή περισσότερους παρόχους δικτύου. Αυτοί θα αναπτύξουν δίκτυα μετάδοσης, δηλαδή θα μεταφέρουν το περιεχόμενο των τηλεοπτικών σταθμών, ως έχει σήμερα. Αυτή η λύση προσφέρει πολλαπλά πλεονεκτήματα και για τους ίδιους τους τηλεοπτικούς σταθμούς ιδιαίτερα σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης και πτώσης διαφημιστικών

εσόδων, που η πρόσβαση στις αγορές και στη δανειοδότηση είναι πάρα πολύ δύσκολη.

Σύμφωνα με την πρότασή μας, που αποτυπώνει άλλωστε τη διεθνή πρακτική, ο κάθε πάροχος δικτύου θα είναι ο μεταφορέας που θα συμβάλλεται με έναν ή περισσότερους παρόχους περιεχομένου, με αντικείμενο τη μεταφορά του περιεχομένου στους συνδρομητές - τηλεθεατές μέσω μιας κοινής πλατφόρμας ανοικτής σε όλους. Με τον τρόπο αυτό θα προκύψει αφενός αποδοτική εκμετάλλευση του φάσματος, διότι ο πάροχος δικτύου ο οποίος θα έχει πληρώσει για να πάρει το φάσμα θα έχει κάθε λόγο να το αξιοποιήσει επωφελώς, δηλαδή να μεταφέρει έναντι αντιτίμου όσο περισσότερους παρόχους περιεχομένου μπορεί. Από την άλλη μεριά οι πάροχοι περιεχομένου θα έχουν οικονομίες κλίμακας, αφού, εκτός από τις αναγκαίες δαπάνες για ψηφιακό εξοπλισμό (κάμερες, στούντιο κλπ) δεν θα είναι απαραίτητο να διαθέτουν πολύτιμους πόρους στην κτήση συχνοτήτων και δικτύων μετάδοσης, αλλά θα εστιάζουν κυρίως στην παραγωγή και την κτήση περιεχομένου που θα μπορούν να εκμεταλλεύονται εμπορικά μέσω πολλαπλών δικτύων. Με τον τρόπο αυτό η διαδικασία θα γίνει απλούστερη και συντομότερη από αυτή που ισχύει σήμερα εφόσον :

- θα περιορίσουμε τις χρονοβόρες υπουργικές αποφάσεις και θα αποφύγουμε το Προεδρικό Διάταγμα που προβλέπονται στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο,
- θα βελτιστοποιηθεί η χρήση του φάσματος για την ανάπτυξη της τεχνολογίας,
- θα προκύψει σημαντικό οικονομικό αντάλλαγμα για το Δημόσιο από τη διαδικασία της αποτίμησης του ψηφιακού μερίσματος και
- θα αποφευχθεί το «ψηφιακό αλαλούμ», όπου κάποιοι θα περάσουν στην ψηφιακή εποχή και κάποιοι για λόγους κόστους δεν θα μπορέσουν να ακολουθήσουν με όλες τις δυσμενείς συνέπειες για το σύνολο του κλάδου.

Η ψηφιακή μετάβαση απαιτεί αναμφίβολα σημαντικές επενδύσεις, χρειάζεται λοιπόν ένα καθαρό τοπίο, που να προστατεύει τις επενδύσεις των σταθμών, δημόσιων και ιδιωτικών, που υλοποιούν τη μετάβαση, λύσεις που διευκολύνουν τους πολίτες να απολαύσουν τα ψηφιακά

αγαθά, ενισχύουν την υγιή επιχειρηματικότητα ενώ αποδίδουν έσοδα στο Δημόσιο.

Η πρόταση της ΕΕΤΤ προς την Πολιτεία είναι σαφής και ξεκάθαρη χωρίς να αλλάζει τη σημερινή κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ οργάνων. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) θα παραμείνει ως υπεύθυνο για το περιεχόμενο, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ), θα είναι υπεύθυνη για τα δίκτυα, δηλαδή για το τεχνικό μέσο μετάδοσης.

Ολοκληρώνοντας τη σύντομη αυτή παρέμβαση, θα ήθελα να ευχηθώ κάθε επιτυχία στις εργασίες της Ημερίδας, ελπίζοντας ότι μέσα από το διάλογο και την ανταλλαγή ιδεών, θα προκύψει ένα μέρισμα θετικό για την πατρίδα μας. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.